١٢٨٩ ՄՈՒՀԱՐԻՆ ١٥ ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԵՒՐՄԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1022 ՄԱՐՏ 13 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻ 1872

ԱԼԶԱՖԱՆԿԱ 25 ՄԱՐՏ 1872

ՄԷՇՄԱՐԻՏ ԼՐԱԳԻՐ

Ի՛նչ պու Մէճմուայը Հավատիս, բազար, եօրթու վէ ճումա կիւնէրինուէն մասատա պու դրթատա եէվմկէ նէյր օլունաճագ տըր։

Սէնէլիկի բէյնի օլարագ 200, Ալթը այլըղը 110, Իւչ այլըղը 60 ղրշ. վէ թանէսի 1 ղրշ։

Տաչրալար իչին պէհէր նումէրօսունա բօսթա իւճրէթի ալընաճաղը խասսէթէն պէյան օլունուր։

Իլանաթըն պէհէր սրրասը սիր տէֆաւրդ 3, էքի տէֆա իչին 2, իւչ տէֆա իչին 1½ ղուրուշ, իւչ տէֆատան զիյատէ օ-լան, վէ զայէթ ուզուն իլանամ իչին այ-րընա բազարլըգ օլունուր։

Տաչրալարատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանա-թըն բօսթա մէսարիֆլէրի, կէօնալէնիլէրին իւզէրինէ օլաուղու պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՍ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՓՈՒԱՅԸ ՍԱՅՆԻՐԻՅԷ ՄՈՒՐԹԱԱԼԻԳ ՊԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 13 ՄԱՐՏ

ՄԻԼԻՅԷ

ՀԱՍՈՒՆԻՍԹԼԷՐԻՆ ԱՐԶՈՒՀԱԼԻ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

Մէճմուանըն 1021 ինճի նիւմէրօսան պաղբյէ վէ խիթամ.

Գարար, թէտպիր, մուհաքէմէ, թէտպիրգ, միւթալաա կէրէէյի կիպի օլմուշ պիթմիշ տիր։ Հասունուն պա իրատէյի սէնիյէ աղլի, վէ Ռէվէրսուրուսուն ֆէսիի իճրա օլմուշտուր, պու դարարըն կէրի տէօնէճէյի վէ էճնէպի միւտաիսէլէսինին գապուլ օլունաճաղը, միւրքին տէյիլ տիր, ամնա բաթրիգ նասաը իլէ մէսէլէ-նին պաղը թէֆէրրուաթընըն թէսվիւ-յէսի տահա կէհիքէճէյիմիշ, պէյիս եօղ, առալէթ ու մէրհամէթի սէնիյէ նիհայէթիւլ էմր միլլէթի պաշըղ ալընաճաղ, մութլաղ պունուն տէ իճրասը օլաճագ, հէմ տէ եագընտա օլաճագ տըր. վէ պունու ինչալ-լահ հէմ պիր, վէ հէմ Հասունիսթ-լէր տէ կէօրիւրլէր, ամնա պիրիսի մէսրուր վէ տիկէրի մահղուն վէ միւ-քէտտեր օլուր իմիշ, նէ եարալըմ նէ էվկէլքինի մէնն իտէպիլիրիզ, վէ նէ տէ սօղրաքինէ պիր չարէ պու-լապիլիրիզ, հեր քէս էքթիյինի պի-չէճէք տիր։ Վարտըն Սէտա տա իս-թէտիյի գատար եալան ու արաճիֆ նէչը իստերէք, պիր թաղըմ սաֆոտ-բունարը ալտաթսըն, վարտընար Հա-սունիսթլէր տէ պիր թաղըմ չիւրիւք թաղիրամթարընը թէքէրրիւր էտիպ տուրսունար։

Հագիգէթէն ճիւգի վէ էմմարընը պիր ֆըրդա իքէն, կեահ իքի ինիւղ միլիոնատա միրէթթէպ մունթազամ վէ միւքէմմէլ պիր հէյէթ տահի-լինատիյիզ, կեահ իքի միլիոն էհալի իլէ հէմֆիքեարընը կիպի քէնտի քէն-տիլէրինի կէօսթէրմէյէ չալըշըղ-ըրը, վէ ցէվէթի ալիյէյէ թէհտիտ իթմէլէրի հեր վէճհ իլէ ապէս տիր։ Վէ պու ճիհէթթէրէ մէսէլէյի միլի-յէմիզէ ասա վէ գաթա մինասիպէթի օլմասընը աչիքեար տըր։

Հասունիսթլէր պունու էյիտէն պիլմէլի սիրլեր քի, հուդուդու սէ-նիյէ վէ մէնաֆիի միլք ու միլլէթ, վէ դայիտէ վէ նիզամ վէ հագդանի-յէթ վէ էսաս ալէյհինտէ, օլ կիւ-վէնտիքլերի էքսէրիյէթ մատտէսի վէ-լեվ տահիհ տախի օլսա, եինէ քեար վէ թէյիր իթմէզ։ Ամիր վէ Նէճա ասիլէրի վէ կիրիա էշրէյալերի տէ խայլըճա ղալապալըղտան իպարէթ իքէն, նիհայէթ իւլ էմր հուդուդու սալթանաթ ինտինտէ պաշ էյիպ, տայիրէի իթաաթա կէլմէյէ մէճպուր օլտուլար, չիւնքի էքսէրիյէթ մատ-տէսինին հիւքմիւ միլլէթ պէյնինտէ զուհուրա կէլիպ, պիր վէճհ իլէ տէվ-լէթէ տօղունմայան մատտէլէր իչիւն ճարի տիր, տէվլէթէ նիսպէթէն էք-սէրիյէթ լուղէթինին մանաասը հիւ-քիւմիւզ օլտուգտան պաշգա, տէֆ ու մէնի իչիւն դուվվէի ճէպրիյէ իս-թիմալինի տախի տավէթ իթտիրիր։ Ցին ու մէղհէպ իլէ ասլա թէալլիւ-քիւ օլմայան պիր հուդուդ վէ մալ տատասընը, հէզարան տէսայիս իլէ, մէղհէպ տավասը հիյէթինէ սօղարագ, վէ հեր չէյէ մէղհէպ վէ վիճտան սեր-պէսթիյէթի տէյերէք, նէ տէվլէթին հուդուդունու, վէ նէ տէ միլլէթին հադդ ու իմթիյազաթընը իսլամալ ի-տէպիլիրլեր։ Բէնտիրէրինին վիճտան ու իթիդատարը սերպէսթ իսէ, միլ-լէթին տէ վիճտան ու իթիդատը հէմ մաղսութ վէ հէմ սերպէսթ տիր, վէ նէ քէնտիլերի վէ նէ տէ պաշղալարը պու պատտէ ճէպր գուլլանապիլիր-լեր։ Էյէր էմմալ վէ սապրդը միսիլ-լու էրմէնի գաթօլիյի օլմադ, պիր միւտտէթտէն պէրու հեր նասըլ իսէ վիճտանլերինէ էլ վերմէյօր իսէ, Լա-թինլիք վէ էճնէպիլիք եօլու աչըդ-տըր։ Լաթինլիկ ուսուլինի պիլ Ֆիկ իիթիյար էյլէտիքլերի կիպի, իմանի տախի իսթիմալ իտէպիլիրլեր, օլ հալ-տէ զամիր ու վիճտանլերի քեամիլէն բահաթ ու սերպէսթ օլուր, վէ քէն-տիլերի տէ, միլլէթ տէ տէվլէթ տէ դուրթուլուր կիտէր։

Եօգսամ եօղ, խայալ իթտիքլերի կիպի հեր հադդ ու հուդուդ վէ տէ-լահիյէթտէն մահրում, վէ սըրֆ մե-զահիսլ տէսիսէլերի իլէ միւթասրֆ վէ միւլեվվէս միլլէթ ու հիյէթ օլա-մազ, նէ տէ Ռէվէրսուրուս կիպի տէվ-լէթճէ միւֆասսալ պիր նիզամնամէյէ թաղի օլմաղլա, թէպատա օլապիլիր։ Ցէրքեար օլան իտտաալար սրֆթթը միլիյէ վէ վաղիֆէի թէպալիյէթ իլէ ապա իմթիղաճ իտէմէզ, հեր հալտէ իքիսինտէն պիրինի թէրք իթմէք լա-ղըմ կէլիր, պու պապատէ ըէյ ու վիճտանլերի սերպէսթ իսէ տէ, էր-մէնիլիք նամինա մէպնի օլան մալ ու էմլաղը զապթ վէ հուդուդ ու սրֆա-թընը մահվ ու իպթալ, վէ հեր չէյի էճանիպէ թէրք ու թէսլիմ իթմէյէ մէղլունիյէթ վէ սերտիյէթ եօղ տուր, սայրճա նէ զատար խոթէրլեր իսէ, չօգլուզուղ տէսինլեր, գավլէն եա ֆիիլէն էսատան այրըլըղըրը կի-պի, հադդլարընը զայդ իտերլեր, վէ դայիտէյի դատիմէ իւզէրինէ տապիթ դալանլեր իլէ ալըպ վերէճէքլերի դալմազ։

Ցիկ հագիգէ, Հասունիսթլեր, էյեր քի, օլ իքնատէ պիրտէ, զիմմէթ ու զամիր վէ մէղհէպ տէյու թէքբը-րիւր էյլէյիպ, օրթայա ալթտըղլարը թասիրաթլարընը սահիհ հիւքմիւնիւ պիլմիշ օլսայալար, միլլէթ ալէյ-հինտէ մալիւմ օլան եօլլար իլէ լա-նէթ ու աֆօրօզ ճէլպ ու տավէթ իթմէքտէն քիւլլիյէն միւճանիպէթ վէ իհթիրազ իթմէլերի լաղըմ կէլէ-ճէյիտի։ Զիւնքի, զալիմ ճէլլատ միսալի պիր թարաֆտան էլլերինտէ-քի ալաթը ճերհիյէ իլէ, եէկ վ իւ-ճուտ պիր հիյէթի ճերհ վէ գաթլ իթմէյէ դալդըշըպ, օ պիր թա-րաֆտան տա, "նէ եարալըմ, պու "գրամմըզ մէճրուհ տուր, արթըգ "իսթիլաթ իտէմէյիզ, զամիրիմիզէ "տօղունուր" տէմէլերի քիւլլիյէն ապէս, վէ հեր քէսին իսթիհզա վէ նէֆրէթինէ չայան պիր հալ օլտու-զունա ասլա չիւբհէ իսթէմէզ։ Սու-յի գատատ մէպնի, բէչինէն իրթի-քեապ, վէ հեզարան իլգատաթ իլէ թէսարիք օլունան տէսիսէլերէ գար-չըլըգ օլարագ, միլլէթ տէ չիմտի տէյեպիլիր քի, իմթիզաճ ու իթթի-ֆագա գարշը նասըլ էլինիզ իլէ սէտտի մումանաաթ կէրտինիզ իսէ էօյլէ տէ մահվ իթմէնին չարէսինէ պագը, էյեր քի մարիֆէթինիզլէ իճրա օլունան ֆէսատընը պէլասընը սիզ քէնտինիզ չէքմէք իսթէմէզսէ-նիզ։ Սակթէ աֆօրուզ ճէլզի միլլէ-թէ բահի օլամասընը կիպի, տէֆի տախի հիչ պիր քիմսէյէ ֆարդ տէ-յիլ վէ օլամազ, իսէնէր տիւշիւն-սիւն։ Պի կիւնահ միլլէթին իչինէ դունատագ պըրագըզ տէ, պիր տէ "եանկըն վար" պաղրըշմագտան, հիչ պիր քիմսէ նէ հադդընը թէրք իտէր, նէ մալ դարարընը, վէ նէ տէ տէրքեար օլան մէսուլիյէթի տիւշիւ-նիւր։

Հասունիսթլեր պունան պէօղլէ, պէյնէլ միլլէթ էքսիքլերի ֆիլմն ու ֆէսատ թօխումունուն չէշնիսի իլէ լեզղէթեապ օլաճաղլար, տահա կիթ-տիքճէ դօտուզլարը մայենին սէմէ-ըէսինի կէօրէճէքլեր տիր։

Հասունիսթլերին արզուհալինտէ, չայանը սըդդալթ պիր նօղթա տէ, ա-լէնէն մուհաքէմէ իսթիտա իթմէլերի տիր։

Լսատը տավա վէ միւզէքքերլերի "մէվատտը մէղհէպիյէ վէ տինիյէ" տէյու պէյան օլունմուշ իքէն, մէհ-քէմէյի իսլամիյէյէ միւրաճաաթլա, ֆասլ ու բայէթի տավայը անտէն արզ ու խթիտա իթմէքտէ մանա նէ։

Եա օ տուր քի, լայըգ օլան հիւ-քիւմիւ դապուլ իտէճէքլեր, եավսօտ դապուլ իթմէյէճէքլեր։

Էյեր դապուլ իտէճէքլեր իսէ, պու կիպի պիր հիւքմին Ռէվէրսու-րուսուն ֆէսիի վէ Հասունուն աղլի-նէ տայեր օլտուղու հալտէ, տէմէք օլուր քի, տին ու մէղհէպլերինի իմերք ու ինքեար իթմէլերի լաղըմ կէլէճէք տիր։

Եօգ իթմէյէճէքլեր իսէ, մուհա-քէմէ մանթլուպ իթմէլերի նէ էֆքեա-բա մէպնի տիր, աճապա տէվլէթ ի-լէ էյլենմէք, վէ վերտիի վէ վերէ-ճէյի դարարլարը ղէվղէնմէք մի։ Պուրալարընը էյիճէ միւթալաա իթ-մէմիշ օլմալը տըրլար։ Հեր նէ հալ իսէ, մուհաքէմէնին իճրասը պահսը-նա կէլինճէ, վագաա միլլէթին տէ պէտտայէթինտէն պէրու արզուսու զէ խթիտասը պու մէլքէճտէ օլուպ, հաթթա թահրիրէն տախի ըէք չօգ տէֆա թէքբերիր օլմուշ, վէ քէյ-ֆիյէթ տին ու մէղհէպ միւթաա-լիք օլմասընը ճիհէթլէ պու պագ-տէ միլլէթճէ հիչ պիր խաթա եէրի օլամայաճաղը էմրի թաղիր պուլուն-մուշ իսէտ. սատրի սապրդ Ալի բաշա ղէմանընտա "մուհաքէմէյէ նէ" հաճէթ, մատտէ մէյտանտա տըր" տէնիլտիկի իչին, սարֆը նաղար գը-լինմըշ իսի։ Ցիկ վագը, Տէվլէթի ալէյհ, մերհամէթէն ալէնի պիր մու-հաքէմէտէն իհթիրազ իթտի վէ հա-լեա իթմէքտէ տիր, վէ պու խուսուս Հասունիսթլեր իչին առէթա պիր նէյմէթ առտ օլունաճաղ եէրտէ, գալգըպ չիմտի հադդլարընտա մաս-բուֆ պույրուլան ինայաթը ճէլիլէ խիլաֆընտա պէյանը հալ իթմէլերի, քիւֆրանը նէյմէթի իրթիքեապ տէ-մէք տիր։ Զիւնքի ալէնի պիր մու-հաքէմէտէն սօղրա իրթիդամ էյլէ-տիքլերի տատանըն չիւրիւլիյինէ նաղարէն, մէսուլիյէթի չէտիտէ իւ-զերլերինէ ըէսմէն տախի թէպէյյիւն իտէճէյի միւսելլէմ օլտուղունատ, ալթըգ ըէնչէյի ճէզատան հիչ պիր վէճհ իլէ եզատէյի սեր իտէմէյ-ճէքլերի վէ հիչ պիր վէճհ իլէ թախ-լիսլերի միւմքին օլամայաճաղը մէյ-տանտա տըր։ Ցաղաթ, քէնտի տիւ-շէն աղլամաղ ֆէհվասընճա, մատէմ քի, մուհաքէմէ իսթէյօրլար, միլ-լէթ տէ հաղըր վէ միւնթազըր տըր. դօ պիր դաթ տահա հադդ սրղլըդ-լարը իւզերլերինէ ալէնէն վէ ըէսմէն թէպէյյիւն իթտին, անճաղ վէպալը սէպէպ օլանլերին պօյնունա տէյիպ, պահօրընը խիթամ իտէրիզ. . . ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՑԷ

Փարիս 21 Մարտ.

Ինկիլիթերրա դրալիչասընէն Ալէմանեայա օլան սէյահաթընտա մահը հալին 24 իւնիսի կիւնիւ Շէրպուրկ չէհրինտէ պէքլէնիյօր։

Փարիս 22 Մարտ.

Մ. ԼԸ Ֆրանսէն թագտիմ իթտիյի լայիհա իւղէրինէ օլահաղ միւպահասա, Ջատիկտէն սօղրայա պրաղԸՄԸՀ տըր։

Մ. Թիէր իլէ պիւտճէ գօմիսիօնու արասընտա միւպայէնէթի էֆքեար վար տըր, չիւնքի գօմիսիօնու մէղքիւր, Մ. Թիէրին իսրարընա բաղմէն, խամ էշեա սօգունմուշ չէյլեր իւղէրինէ օլան վէրկիյի դապուլ իթմէք իսթէմէյօր։

Հարպ մէճլիսի, Հաքսօ սօգաղընտա ժանտարմալար գաթլ իթտիքլէրի իչին միւթթէհիմ օլան գօմիսիոնլիլէրտէն եէտի քիշիյի գաթլէ հիւքմ իյլէմիշ տիր։

Վէրսայլ 21 Մարտ.

Մ. Թիէր, Գաթօլիքլէր արզուհալլարը հադգընտա օլան միւպահասանէն, Բաբա իչին ճիւզի խայրը օրմատգտան պաշգա, աղԸՐ գարԸՀՀԸԳԼԸՐԸ մուճիպ օլաճաղընը պէյան իյլէտիյինտէն, Մօն. Ցիւբանոու տէրմէյան իթտիյի սիւալը իւղէրինէ իսրար իթմէմիշ տիր։

Լօնտրա 22 Մարտ.

Ինկիլիթերրա հէյեթի վիւքէլասը սուրէթի տօսթանէ վէ նաղիքէտէ ճէվապ վէրտիյի իլէ պէրապէր, զարար վէ զիյան մէսէլէսինի ճինէվրա մահքէմէսինէ հավալէ իթմէյի ըէտտ իյլէյօր։

Բօմա 22 Մարտ.

Մէճլիսի մէպուսան, 69 էքսէրիյէթի արա իլէ, հիւքիւմէթ հադգընտա էմնիյէթ գուրասը վէրմիշ տիր։

Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Ֆուրնիէնին թապի օլոուղու հիւքիւմէթ ճանիպինտէն ալտրըը թալիմաթ իւղրէ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին վէ Վէրսայլտա մէպուսանը միլլէթ մէճլիսինին արզուսու, Ֆրանսա իլէ Իթալեա պէյնինտէ միւնասէպաթը տէօթանէի ղասիմէնին ճարի վէ տեվամ օլաուղունու պէյան իյլէմիշ տիր։

Լօնտրա 20 Մարտ.

Մէպուսանը միլլէթ մէճլիսինտէ Սիր Շարլ Տիլք, Ինկիլիթերրա դրալիչասընէն թախսիսաթը սէնէվիյէսինին թէզգիդ վէ մուայէնէսի իչին պիր թէքլիֆ տէրմէյան իյլէմիշ օլտուղունտան, վ. քէլատան Մ. Կլատսթօն վէ Մ. Լօվ, պունա շէտիտէն ճէվապ վէրիպ, թէքլիֆի մէպքիւրուն նիզամընը օլտուղունու վէ դրալիչա հաղրէթլէրինէ սատը դալնադ իչին վէրտիյի եէմինին խիլաֆը իտուկինի պէյան իթմիշլէր տիր։ Պունուն իւզէրինէ մէճլիստէ պէցիւք պիր բաթբրը զուհուր իթմիշ, վէ էֆքեարը սէրպէսիյէ թարաֆկիրի օլան խայլի աղալար, մէճլիստէն տըշարը չԸՀՄԸՇԼԸՐ, վէ ճէմաաթա մախսուս օլան սալալար պօշանմըշ, վէ թէքլիֆի մէղքիւր, իբի ըէյ գարշը պուլունարադ 176 արա իլէ ըէտտ օլունմուշ տուր։

Փարիս 21 Մարտ,

Փարիս զաղէթալարը, Ալէմանեա իլէ Իթալեա մէյանընտա ադտը միւթէսավվէր օլան իթթիֆադա գարշը բրօթէսթօ իթտիքլէրի իլէ պէրապէր, հիւքիւմէթ ճանիպինտէն մէճլիսի մէպուսանը միլլէթ թադտիմ օլունմուշ օլան Ֆրանդօ—Ալբմանտ մուդավէլէի ճէտիտէյի ըէտտ իթմէք իչին վէրսայլ միլլէթ մէճլիսինէ տավէթ վէ նասիհաթ օղույօրլար։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

1872 Մարտ 13.

Լիրայի Օսմ. 100 ղրշ. հիսապը իլէ.

Ինկիլիզ փրասը	109— 5 փր.
Ֆրանսզ ալթունու	87— 2 »
Բօլ	89—10 »
Գրըմից ալթունու	51—28 »
Պէյազ Մէճիտիյէ (ֆարդը)	1—29 »
Պէշլիք վէ մէթալիք (ֆարդը)	105—30 »
Պաղըր	119—— »

ԴԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Գուրօնու քէսիք.

Մարտ 11	Ախշամ դաբանտը	56-26
» 13	Սապահ աչքլտը	56-35
» »	Սաաթ 4	57- 2

1865 իսթիդրազը	355- —
1863 »	348- —
1869 »	314- —
Սօսիէթէ ժէնէրալ	13- 8
Գրէտի »	17- 15
Շրմէնտրֆէր սէհիմէրի	184- —
Սօսիէթէ Ալսթրօ Թիւրք	——

Թրանվայ 1320.

ԹԱՐԻՃԻՑԷ

Պէրլինտէ էֆքեարը ամմէնին շէտիտէն խէլէճանընը մուճիպ օլան մէսէլէ պու տէֆա տախի Սադսօնեատա զուհուրեաֆթէ օլմուշ տուր։

Ումում մէքթէպլէրին խսարէսի հադգընտա Սադսօնեա հիւքիւմէթի ճանիպինտէն թադտիմ գԸԼԸՐՆԱ դանուն իւղէրինէ ճէրէյան իտէն միւպահասաթտա, մէպուսանը միլլէթ մէճլիսի, գօմիսիօնու մախսուսուն թանզիմ իյլէտիյի լայիհայը դապուլ իյլէմիշ տիր, լայիհայը մէղքիւրէ ահքեամընճա, հէր հանկը մէզհէպ օլուր իսէ օլսուն, հէր չօճուգ մէքթէպէ կիրէպիլէճէք տիր։

Մէճլիսի մէղքիւր, պաղը մուղարրեր օլան հալլերտէ, շակիրտան մէքթէպլէրտէ իթա օլունան մէզհէպճէ տերպլէրի ալմագտան իճթինապ իյլէմէք հիւքմիւնիւ դապուլ իյլէմիշ տիր։

Մէպուսանտէն պիրի, դանունու մէղքիւրուն թէտգիդ վէ մուայէնէսի, քէտաֆիսապզդ Սինոդ մէճլիսինէ հավալէ ղԸԼԸՆմասընը թալեպ իթմիշ իսէ տէ, մէղահիպ միւտիրի բէտտ իլէ ճէվապ իյլէմիշ տիր։

Պունտան տա դաթի նաղար, մէճլիսի մէպուսան, չօճուղլարըն մէճճանէն թէրպիյէ օլունմասընը խթէյէն մահալլէլէրտէ մերի վէ ճարի օլմասընը հավի գօմիսիօնու մէղքիւրուն ըայիհասընը դապուլ իթմիշ տիր։

— Կարիպալտի, Ինթերնասիօնալ ճէմիյէթի խաֆիյէյէ գարշը չէտիտէն բրօթէսթօ իյլէյօր։ Իթալեա զաղէթալարը, Կարիպալտինին Մ. Զէրութթիյէ խիթապ եաղարընը պիր մէքթուպու նէշր ու իլան իտէյօրլար։ Մէքթուպու մէղքիւրտէ Կարիպալտի, քէնտինին Ռէբիւպլիքէն օլուպ, ֆադաթ Ինթերնասիօնալ ճէմիյէթինէ նէ տախիլ վէ նէ տէ հէմէֆքեար պուլունմատըղընը պէյան իթմիշ տիր։

— Շայանը էմնիյէթ օլան հավատիսաթա նաղարէն, Ֆրանսա ըէյիսի հիւքիւմէթի Մ. Թիէր, պիր սէնէյէ տէկին, Ֆրանսա իլէ Ալէմանեա հիւքիւմէթլէրի պէյնինտէ մուգարրեր օլան 3 միլեար ֆրանդ թէէտիյէ օլունաճաղը իւմիտինտէ պուլունույօր։

— Ռուսիա հիւքիւմէթի, Ալէմանեանընն Ֆրանսա մէմալիքինտէ պուլունան ասքէրլէրին իխրաճ օլունմամասընտան տօլայը, շիւպհէլէրէ զահիպ օլտուղունտան, բրէնս տը Պիզմարգ, պիտտէֆաթ ճէվապ իյլէմիշ տիր քի, իմբէրաթօր Կիյէոմ հաղրէթլէրի, Ֆրանսանընն վէրէճէյի ադճէ պիթթէմամ իյֆա օլունարադ, Ալման ասքէրլէրինին Ֆրանսա թօքրաղընտան չէքիլմէլէրինէ արզու իյլէմէքտէ վէ իշպու մեպլաղընն թէէտիյէսի իչին Մ. Թիէրէ սիւհուլէթ իթասը ղընընտա էլտէն կէլէն իգտամաթը տիրիպ իթմէյէճէք տիր։

— Բրէնս Նաբօլէօն, Լօնտրատա պիր խանէ իչթիրա պիրլէ, պիրաղ միւտտէթ ֆամիլեասը իլէ պիրլիքտէ օրատա իսքեան իտէճէյի Լօնտրատան մէվ բուտ հավատիսաթտան միւսթէպան տը։

— Պավիէրա գրալը, Ալէմանեա իմբէրաթօրու ճանիպինտէն աթիյէ ԳԸԼԸԳԼԸ ալտըղը, 300,000 թալէրի, հարպիյէ նաղԸՐԸ Մ. տը Բրանք իլէ Ֆրանսա թօքրաղընտա իքի գօլ պավիէրա օրտուլարընընն պաշ գօմանտանլարը պուլունան ճէնէրալ Լօնտէր Թան վէ ճէնէրալ Հարթման պէյնինտէ թէվզի իյլէմիշ տիր։

— Հինտիսթանընն միւսթէմլիքեաթընտա օլան նուֆուսուն թահրիրինէ պու էսնատէ պէտ վէ միւպաշէրէթ օլունմուշ օլտուղունտան, պաղը էյալէթլէր էհալիսի, պունտա խաֆի պիր ֆիքր ու նիյէթ քէշֆ իտէրէք մուխալիֆէթ վէ միւնազասա զուհուր իթտիրմէքտէ օլուպ, ֆադաթ 1864 սէնէսինտէ իճրա օլունան թահրիրի նուֆուս միւնասէպէթի իլէ վուգու պուլան մուխալիֆաթտէն խաֆիֆճէ իտուկի աղնաշԸԼԸԼՐՅՕՐ։

— Սիամ հիւքմտարը պու տէֆա Հինտիսթանտա վագը միւսթէմլիքեաթընա սէյահաթ, վէ օրատա պուլունան ասարը մէտէնիյէթի թէմաշա վէ բույէթ իյլէտիքտէն սօղրա, մէմլէքէթինէ ավտէթ իթմէք իւղրէ, Պոմպայատան էսնայի միւրուրինտէ, շէհրի մէղքիւրտէ պուլունան տուէլի մուխթէլիֆ գօնսօլօսլարը բէսմէն միւշարիլէյհէ թադտիմ օլունմուշ, վէ օ ըրատա Ցէվլէթի ալիյէ շէհպէնտէրի տախի հաղրը պուլունուպ, հիւքմտարը միւշարիլէյհ իլէ միւլաղաթ իթմիշ օլտուղու էսնատա, հիւքմտարը միւշարիլէյհ քէնտի հիւքիւմէթի իլէ, Ցէվլէթի ալիյէ մէյանէսինտէ շիմտիյէ դատար պիր միւնասէպէթ պաղը պուլունմամըշ օլտուղունտան, Էրոպա տէվլէթլէրի միսիլու, Ցէվլէթի ալիյէ իլէ տախի պիր մուահէտէի սուլհիյէ վէ իթթիֆաղիյէ ադտ արզու վէ պէյան իյլէմիշ օլտուղու զաղէթալարատա հիքայէ օլունույօր։

— Բրէնս պիզմարգ, Ֆրանսատա Նաբօլէօն վէ եախսա դրալ խանէսանընտան Գոնթ տիւ Շամպօր վէ եա Գոնթ տիւ Բարի սանատալի հիւքիւմէթէ կէչէճէք օլուր իսէ, պունլարտան հէր պիրի խանէսանլարընընն նուֆուզունու իպդա իչին Բրուսիատան ինթիդամ արմայա զայրէթ իտէճէքլէրի ճիհէթլէ, ճիւմհուրիյէթին մուհաֆաղասընա մուավէնէթ իտէճէյի, վէ հաթթա հիւքիւմէթի ճիւմհուրիյէ ալէյհինտէ, ֆէսատ թէրթիպ օլունուպ տա, Բրուսիա տէվլէթի թարաֆընտան իսթիսպար ԳԸԼԸՆԸՂԸ թադտիրտէ, տէրադատ Մ. Թիէրէ խապէր վէրէճէյինի պիլտիրմիշ օլտուղունու Մէմօրիալ Ցիբլոմասթիդ զաղէթասը եաղԸՅՕՐ։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Իսլահաթ գօմիսիօնու ալիսի ազալԸՂԸ, Էնգարէ վալիսի սապզդ տէվլէթլու Մուամմէր բաշա հաղրէթլէրինէ,

Ինճրա ճէմիյէթի ըիյասէթի, ըիւթպէի ուլա սընընընը էվվէլի իլէ սասատէթլու Զիյա պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ,

Գարս միւթասարրըֆլըՂԸ, Գարասի միւթասարրըֆը սապզդ սասատէթլու վէյսի բաշա հաղրէթլէրինէ իհալէ,

Պուրսուր միւթասարրըֆլըՂԸ, Տրամա միւթասարրըֆը սապզդ սասատէթլու Մէհէմմէտ բաշայա իհալէ,

Պայէզիտ միւթասարրըֆլըՂԸ, խասրէի պահրիյէ գօմիթէ աղասընտան իղղէթլու Շէֆիզ պէյէ իհալէ,

Քէօթահեա միւթասարրըֆը իղղէթլու Թալիի էֆէնտիյէ, ըիւթպէի սանիյէ սընընը սանիսի թէվմիհ պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Ցէվլէթլու Միրզա Մէլքօն խան հաղրէթլէրի չԸԳան ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Թէհրանա աղիմէթ իտէճէք իտի իսէտ, ֆամիլեաճա պաղը սէպէպլէրի օլտուղունտան, եօլճուլուղունու պիր էյամ կէրի պրաղտըՂԸ իշիտիլյօր։

— Պէշիկթաշ սարայընընն լիմանլուգ նամ մահէլլի հէտամ օլունտուղու սը բատա, պիր դաղա զուհուրի իլէ, իքի ամէլէ պլինանընն թէբէսինտէն աշաղը տիւշմիշ, վէ աղԸրճա եարալանմըշ օլտուգլարընտան, խաթախանէյէ նաղլ օլունմուշլար տը։

— Կէչէնլէրտէ Գարթալընն իսթիւնտէ պիր տաղընն իւղէրինտէ պիր ինսան լաշէսի պուլունտուղունու չօպանընն պիրի կէօրիպ, հիւքիւմէթէ խապէր վէրմիշ իտի։ Հիւքիւմէթի մահէլլիյէ, մերգումուն տամատանն էօրմիշ զանընը իլէ կէճէլէյին ճէնազէյի տէֆն իթտիրմիշ տիր։

Հիւքիւմէթի մերքէզիյէ, պու զանընտա պուլունմայըպ, թէտգիգաթա պաշլամըշ տը։ Թասմիդ օլունտուղունա կէօրէ, էօլէն պիր Գարթալը պաղալ օլուպ, էօլտիւյինին էվվէլիսի կիւն օլան էմմատաըընը օթուզ գին զուրուշա սաթմըշ, վէ մէմլէքէթինէ կիմմէք իչին եօլա չԸԳմըշ իտի։

Մերգումուն գաթիլի, արգասընան տաղա դատար կիմմիշ վէ էօլտիւրիւպ բարալարընը տըմըշ իտի։

Հիւքիւմէթի մերքէզիյէ գաթիլի մերգումուն շիմտի Բիրղասա պուլունտուղունու իշիմիշ օլտուղունտան, ախղ ու կիրիֆթի իչին օլ մահէլլէ թէլէկրաֆ չէքտիրմիշ տիր։

— Կէչէն ախշամ ԸրղԸ էհլի ֆամիլեասան իքի տէլիգանը Բանկալթիսէն Պէյօղլունա էնտիքլերի վաղԸթ, Թադսիմին ղԸշլասը էօնիւնէ եէթիշտիրլէրինտէ, պիր գԸղա վէ պիր տէ եաղընընտան կիսէն պիր ատէմէ թէսատիֆ իտէրլէր։ Պու ատէմ, գԸղա հարֆ աթաըլար տէյի վէսիլէ իտէրէք դավկա իմմէյէ չաԼԸՇԸԸ, վէ ըաղԸրտը պէցիյէրէք, դավկայա պուլաշԸԸԸՂԸ։ ԲաթԸրտը սէսինտէն զապթիյէլէր եէթիշիպ, դավկա իտէն ատէմլերի թուլթուպ Պէյօղլու մերքէզինէ կէօթիւրիւրլէր։

Օրատա պու ատէմ, եանընտա օլան գԸղա քէնտի խասիմլերի թարաֆընտան իթալէի լիսան օլտուղունու հիւքիւմէթէ իշթիքեա իյլէմէսի իւղէրինէ, մերգումուն տէլիգանլԸԸԸ օլ կիճէ զապթիյէտէ թէվզԸՔ ԳԸ-

լընպ, ֆերտասը կիւնիւ իճրա օլուն խմթինթագտա, մերգուման տելիգանլըլար նամուս տավասնա չըզըշմադ նիյեթինտե իմիշլեր։

— Սաատէթլու խրիսթաքի էֆենտի հաղրեթլերի իլե Մ. Զարիֆի, տուխան ինհիսարընա պետել սենէվի խաղինեի ճելիլեյե իթա օլունաճադ տէօրթ եիւզ պին ատէտ Օսմանլը ալթունու թէէմինաթ կէօսթերիլտիկի հալտե, Մալիյե խաղինեի ճելիլեսինե պէշ ալթը միլիոն լիրա իգրաղ իտէճքլերինի արզ իլետիքլերի միսիլու, պանգը Օսմանի թարաֆընտան տախի պաղը պանքերլերլե միշթերեքեն թէքրար օթուզ միլիոն իգրաղը թէքլիֆ օլունտուղու լէվանթ Հերալտտա մուհարրեր տիր։

— Քէօթահեատան ալընան խապերլերէ նազարէն, պունտան օն կիւն ադտէտիլերի, պիր ախշամ խանէտեն հարիգ զուհուրի իլե, 180 խանէ եանմըշ, վե պունլարըն իչինտե օթուզ դատարը Հայ ֆամիլեալարընա այիտ օլտուղու ամնաշըմըշ տըր։

— Պէյօղլու միթասարրըֆը բաշա հաղրեթլերինին հիմէմ վե իգտամաթը ալիյելերի իլե, վերանելերտե զումար օյնամադ ատէթինտե պուլունանլարըն չօղու սանտթը միւղիրելերինտեն ֆարիզ օլմայա մեճպուր օլմուշ, վե գապիլի իսլահ օլմայանլարընը Սթանպօլտան թարտ օլունմասը մուզարրեր պուլունմուշ տուր։

— Միհէնտիս Մ. Բրէսել նամ զաթ, Նաֆիա նազարէթի ճելիլեսի իլե ադտը մուգավելե խտերէք, Տեվլեթի ալիյե խրատէթինե տախիլ օլտուղու սեյլենիյօր։

— Բումելի շըմէն տը ֆերլերինին խմթիյաղ տահիպի Մ. Հիրշ քիւշտա օլունաճադ շըմէն տը ֆէր խաթթլարընն եարբլնտը իչին մայէթինտե խայլի մեմուրին պուլունտուղու հալտե, պիր դաշ կիւնե դատար Սթանպօլա կէլէճէյի իշիտիլիյօր։

— Իզմիտ շըմէն տը ֆերինին պաշը օլան Հայտար բաշատա սթասիօն ինշասընա միպատէրէթ օլունուպ, էպնիյէնին էտասը վաղ օլունմուշ, վե տիվալարը տախի եաղընտա եարբլաճադը մուգարրեր պուլունտուղու կիպի, էպնիյէյի լոտոստան վ իդայե իշին եարբլաճադ հիսարըն էմրի ինշասը միլթեղիմ վերիլմիշ, վե շըմէն տը ֆերին կէչէճէյի մահէլտե պուլունան տերելեր իւղերինտե վաղ օլունմադ իւղրե, Էրզուրտատա պիր պէյիւք ֆապրիգայա սիբարըշ օլունմուշ օլան տէմիր քէօբրիլերին տախի պու տէֆա իմալաթ իտարէսի ճանիպինե կէլմիշ օլտուղու մէսմուաթատան տը։

— Սբրպ պէյինին կէլէճէք օղոստոս այընտա օն ատզուղ սինինե կիրէճէյի միւնասէպէթի իլե, քէմալէ էֆենտիչէճէյինտեն, շենլիքլեր իճրասը իչին Սբրպիսթանտա ֆէվգ էլատե հաղրըլըդ կէօրիւմէքտե տիր։

Մեղքիւր շենլիքլերտե կէրէք Տեվլեթի ալիյե վե կէրէք միւթէքէֆիֆ օլան տեվլեթլեր թարաֆընտան վեքիլլեր պուլունտադ, վե միւշարիէյհ ըէմէն իտարէյե միւպատէրէթ իտէճէյի էնտատե, Ռուսիա իմբերաթօրունուն դարընտաշը կրան տիւդ Դօսթանթինին քերիմէսի, վե Եունան դրալիչասընին հէմշիրէսի պուլունան բրէնսէս վէրա իլե ադտը իշտիվաճ իտէճէք տիր։

— Պաղտատտա պասըլան Զէվրա նամ Օսմանլը ղաղէթատա օգունուր։

“Մահուտ Հէմէվենտ վե Սինճապի էշգրեասընտան միւրէքքեպ եիւզ ամթը դատար իսէղելէ վե սէքսէն դատար բիյատե, հուտուտու թէճավուզլէ, Մինատելիյե տէօրթ վե հուտուտա պիր պուչուդ սատթ մէսաֆէտե նիւզուլ իտէն Միշթախ էօպէսի իւզերինե հիւճիւմլե, պէշ պին բէէս ադնամլար իլե մէվաշի վե հայվանաթ վե էշեալարընը նէհպ ու զարէթ իթտիքլերի խապեր ալընմըշ, վե թադիպլերի իչին մէվճուտ օլան զապթիյե ամթլըսը իլե եէրլի թիւֆէնքլիսի կէօնտերիլմիշ իսէ տե, ասասքիրի մէրսուլե վուսուլինտե էվվել, էշգրեա թաղընը, հուտուտու իրանե կէչիպ գուրթուրմուշ օլտուգլարը թէլէկրաֆլա խապեր ալընմըշ տըր։»

— Թրապիզընտան Մասիս նամ էրմէնիճէ զաղէթայա եաղընան պիր մէքթուպուն մէալինե նազարէն, Դաբա տէնիզտե վադը Թրիբօլի նամ շէհիրտե, Բում գըզընն պիրի Յովակիմ իսմինտե պիր Հայ տելիգանլըսը իլե, եվլէնմէք իսթէտիյինտեն, շէհրի մեզքիւրուն միթէասըպ Բումիլարը, պունա բէք չօղ գարշը կէլտիքտեն մատտա, պիլմէյիզ նէ սեպեպ վե իսպաթ կէօսթերերէք, մերգում Յովակիմի մահպէսե իլգա խտերլեր, վե օրա խալտիլարը մերգումու մահպէստեն խէլաս իտերլեր իսէտե, Բում-լար եինե մահպէսե իլգա խտերլեր վե պու տէֆա տախի օրանընն Հայ թաղ. խորհուրդու մարիֆէթի իլե իթլաղ օլունուր։

Շեհրին դայմադարը, իչպու մուարաղայա հիւանի խիթամ վե նէթիճե վերմէք իւղրե, կերէք Հայ վե կերէք Բում միթէպերանը նէզտինե ճելպ իլե, մերգումի գըզընն մահէլլի հիւքիւմէթե կէթիրիլմէսինի Բումլարտան թաղէպ կելեր իսէտե, պունընար ըէտտա իլե ճեվապ վերիրլեր։

Պատէհու մերգումի Բում գըզ, խաֆիյէն դաշըպ օրա էրմէնի քիլիսէսինե իլթիճա կելէտիքտե, օրատտա պուլունան բարաս վե վարժապետ տեր հալ քեյֆիյէթի հիւքիւմէթի մահէլլեյե խապեր վերիպ, տիզդօրդմայընն ճեվապընը ալըրլար։ Պիր սաաթ սօղրա իքի եիւզ դատար Բումլար թօրլանըպ, մերգում վարժապետին խանէսինե ճեպրէն կիրիպ, խանէնին քեաֆիֆեյի միշթէմիլթընը գըրըպ տէօքտիւքտէն սօղրա, տահա զկյատե պիր իլտիհամա էմմէնի քիլիսէսինե կիտիպ, եա գըզը էօլտիւրիւրիւզ վե եախօտ հիւքիւմէթ եկլինե թէսլիմ իթմէյիպ դաշըրմալըզ տերլեր։ Վե սօղրա օրատտա հաղըր պուլունան միթէասըպ Բումլար, Էրմէնիլերե վե Թիւրքլեր վե մեմուրին վե հաթթա գայիմմադամ պէտ մուամէլե խտերլեր իսէտե, պիր դաշ խալամլար միւտախէլե իտիպ, իչի թաթլը եերինե պաղլարլար։

Հալը քեյֆիյէթ Թրապիզօն վիլայէթբէնահիլերինե մալիմ օլտուգտա, բաշայի միւշարիէյհ հաղրեթլերի տերհալ մահէլլի մեղպուրե պիր գօմիսէր իրսալ իլե, միւմայիլէյհ տախ, մերգում Յովակիմի վե դըզը Թըրապիզօնա կէօնտերիր։

Ումարըզ քի, Թրապիզօն վալիսի տեվլեթլու բաշա հաղրեթլերի, հադդանկէթի զահիրե պիլ իպրաճ, մերգուման Բում միւթէասըպլարընին սէզպի ճեզալարընը թէրթիպ պույուրուրլար։

— Բանկալթիտե տիւն կիճէ սաաթ ալթը սուլարընտա 40 եաշընտա պիր էրմէնի Դաթօլիյի գըզը քէնանի էվլին գույուսունա ամթըպ, պու սապահ էօլմիւշ օլտուղու հալտե, գույուտան չըդարըմըշ տըր։

—Շիրքէթի խայրիյէնին միւճատտէն Թանզիմի հադդընտա, Շուրայի տեվլեթ մէճլիսինե պիր դըթա լայիհա թադտիմ վե իհալե օլունմուշ տուր։

— Գալաթա բօսթանխանէսի, չըդան ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Մերթէպանի սօղաղընա նադլ օլունաճադ իքէն, կերի պրադըմըշ տըր։

— Ալընան խապերլերէ կէօրէ, սապրդ զապթիյե միւշիրի մարիֆէթի իլե ճինայէթ վե բօլիթիզաճա դապահանընը իլե Թահթը Թէվզըֆա ալընմըշ օլան էշխասըն Թէֆթիշ դօմիսիօնու հուզուրունտա վերարիքլերի իզրարլարտան, պիսոյ օլտուգլարը իսպաթ օլունմուշ տուր։

Քէզալիք, զապթիյե խտարէսինին մեմուրինի սապրդասընին իզրարլարը վե էվրաղը ըէսմիյե իլե տախ մերգումանին պիսուչ քիմէնելեր օլտուգլարը աղնաշընըմըշ տըր։

Իշպու էվրաղլար իչինտեն օլ էսնատտա Ֆլօրանսատտա սալթանաթը սենիյե սեֆիրի պուլունան ուԹուֆէթլու Ռիսթէմ պէյ հաղրեթլե ինին պիր մէքթուպու պուլունմուշ տուր քի, սեֆիրի միւշարիէյհ, կէօյա սալթանաթը սենիյեյե դարշը իթալեատտա պիր իմթիֆաղ խաֆի վար տըր կիպի, սապրդ զապթիյե միւշիրի օլ պապտե քէնտիսինտե մալիւմատ իսթէտիյի իչին, իշպու մեքթուպա անը թադպիհ իթմիշ տիր։

Թիթիեն հադդընտա իլանը ըէսմի.

Մէճմուանդն 1021 նումրօսունտան պաղլե վե խիթամ.

Օն պերինճի մատտե — Ցախիլի իմթիյաղ օլան մահէլլերտե, էլ եեվմ կերէք թիւճար վե կերէք էտնաֆ մալի օլարադ, մէվճուտ օլան տուխանլարընը քեաֆֆէսինի ֆիրուխթ իչին, թարաֆը սաղթանաթը սենիյետեն ալթը մահ միւտտէթ թախսիս օլունմուշ օլտուղունտան, պու միւտտէթ զարֆընտա ասհապը տուխանլարընը սաթմայա մեճպուր օլաճադ վե պու միւտտէթին նիհայէթինտե էլլերինտե գալան տուխանը ույուշապիլտիքլերի հալտե, սահիպի իմթիյաղա սաթաճադլար, վե ույուշամատըղլարը հալտե, սահապը տուխանլերինի տախիլի իմթիյաղ օլան մահէլլերտե սաթանայըզ, պունուն խարիճինտե սաթմայա մեճպուր օլաճադ վե պու քէյֆիյէթ հեր քեսին մալիւմի օլմադ իչին ըէսմեն իլան գըզընարադ վե իշպու իմթիյաղընը միւտտէթի մեղքիւր, իլան թարիխինտեն ալթը մահ սօղրա պէտ իտէճէք տիր։

Օն իքինճի մատտե — Սահիպի իմթիյաղընն սաթաճադը տուխանլերին քեաղըզլարը իւղերինե պատմադ վե սայիր պու իշե տայիր մուամէլաթընտա խթիմալ իթմէք իւղրե, Սթանպօլ տուխան ինհիսարը լաֆզը իլե պիր գըթա մէօհրիւ օլաճադ տըր։

Օն իւչիւնճիւ մատտե — Հեր նէ թարիգ օլուր իսէ օլսուն, գաշադ օլարադ, տախիլի իմթիյաղ օլան մահէլլերե կիտէն տուխանլերի մենի իսալը վե թայերն օլունաճադ խաթը իմթիյաղընն մուհաֆազասը հեր ճիհեթլե, սահիպի իմթիյաղընն վաղիֆեսի օլուպ, պու խուսուս իչին հիչ պիր սուրէթլե զարար վե զիյան խատտատընա, սահիպ իմթիյաղընն հադդը օլմայաճադ վե ֆադամթ դաշադթիւթիւնի պուլուպ տե, հիւքիւմէթ մեմուրլարընա խապեր վերտիյի հալտե, մեմուրինի միւմայիլէյհիմ սահիպ իմթիյաղընն ատտարլարընա լաղըմ օլան մուավենէթի իճրա իտէճքլեր վե իթմամլարի հալտե, պու մեմուրլար հադդընտա, դանունէն իճրասը լաղըմ կէլէն միւճադաթը հիւքիւմէթի սենիյե կիֆա խտէճէք տիր։

Մն տէօրտունճիւ մատտե — Սահիպի իմթիյաղընն ատտարլարը թարաֆընտան դաշադ տուխան թուԹուլուր իսէ, մեղքիւր տուխանլեր, սահիպ իմթիյաղ թարաֆընտան զապթ օլունուպ, պունտան տոլայը ալընաճադ օլան ճեղայի նադտի պու խուսուսատա մուավենէթլերի վուդու պուլան հիւքիւմէթ մեմուրլարը իլե, սահիպի իմթիյաղընն ատտարլարը պեյնինտե թադսիմ օլունաճադ վե պու վեճհիլե զապթ օլունան տուխանընը դըյեսե 8 զուրուշ ըէսմի կէօմրիւյիւ սահիպ իմթիյաղ թարաֆընտան հիւքիւմէթի սենիյեյե խիֆա օլունաճադտը, վե վերիլմէսիյի թադտիրատե, մեղքիւր տուխան հիւքիւմէթ թարաֆընտան, տախիլի իմթիյաղ օլմայան մահէլլերե կէօնտերիլիպ սաթտըրըլաճադ տըր։

Օն պեշինճի մատտե — Իշ պու իմթիյաղա մուգապիլ սահիպ իմթիյաղ թարաֆընտան, մալիյե խաղինեյի ճելիլեսինե նադտեն սենէվի տէօրթ եիւզ պին լիրա վերեճէք տիր վե ֆադամթ, թարիխի իլանտան իմթիյարեն, պիր մահ սօղրայա դատտը կէմիյե եիւքէտիրմիշ օլան տուխանլարըն տախիլի իմթիյաղ օլան մահէլլերե կիտիպ, ալթը այ զարֆընտա ֆիրուխթ օլունմասընա միւսատտե օլունաճադտը։

Օն եէտինճի մատտե — Կէտիկ սահիպի օլան տուխանճըլարըն, սահիպ իմթիյաղը թէէմին իտէրէք, քէնտիսինտեն տուխան ալըպ, ֆիյաթը մալիւմէսի վեճհիլե սաթմայա հադդըրը օլաճադ վե էվվելքի կիպի էսնաֆ թէղքէրէլերինի ալաճադլար տըր։

Օն սեքիզինճի մատտե — Պաղէատտե զիքը օլունան շէրայիթին քեաֆֆէսինին իճրասընա կէրէք հիւքիւմէթի սենիյե վե կերէք սահիպի իմթիյաղ միթէահհիտ օլուպ, հեր դանղի թարաֆտան, դանթրատթայա մուղայիր հարէքէթ վուդու պուլուր

իսէ, դավանիչնի սալթանաթը սէնի-յէյէ թաթպիգան նիզամը վէճհլէ, մուհաքէմէ օլունանաճադ վէ իշպու մուհաքէմէ միւնհասըրէն Շուրայի տէվլէթտէ իճրա ԳԸԼԸՆարադ հիւքմ իտիլէճէք վէ պու հիւքմ դաթի վէ մէրի թուլթուլաճադ տըր։

— Իշպու մուդավէլէնամէ, մէճլիսի խաս վէ վ իւքելայի ֆիխամտէ միւթալէա վէ թէտգիգ օլունարադ, թարաֆը հաղրէթի բատիշահէյէ տաւսի արզ իլէ, լէտէլ իսթիզան պէր մինվալը մուհարրեր իճրայի իգթիզասընա իրատէյի սէնիյէ միւթէալլիգ պույրուլմուշ օլմադլա իքի նիւսխէ օլարադ, թահրիր վէ թարաֆէյնտէն իմզա վէ թէմհիր օլունարադ թաաթի օլունմուշ տուր։

ԱԶԴ

Ցառաջիկայ երեքշաբթի մարտ 14 Բարեսէր ընկերութեան թատրոնի դերասցոյց Պ. Թ. Ֆասուլեաճեանի երեկոյթը պիտի ըլլայ "Ա.ՐՀԵՍԱՍ-ՈՐԻՆ ԿԻՆԸ ԿԱՄ ԿԱՄԱՒՈՐ ԴԵՐԱՍԱՆՈՒՀԻՆ ԹԱՏՐ, յերկուս արարս վարդան Մամիկոնեանի 3 րդ. արարուածը, վասակ 'ի դժոխս" հեղ. Պ. Պեռեանի և սևի տեղ ճերմակ կատակերգութիւն 'ի մի արարս Հեղ. Պ. Ֆասուլեաճեանի։ Տարակոյս չ'կայ թէ սոյն նշանաւոր երեկոյթը հանդիսականաց խուռն, բազմութեամբ պիտի պատուրուի իբր վարձատրութիւն համբաւաւոր դերասանին և նորա դժուարակնճիռ աշխատութեանը։

ԹԻՒՐՔՃԷ ՀՕՃԱ

Գավայիտի արէպիյէ վէ ֆարիսկյէ վէ թիւրքիյէյի սիւհուլէթի թարիզէ վէ միւատէթի թահսիլիյէսի պիր պիր պուչուդ սէնէյի թէճավուզ իմմէմէք իւզրէր, պիր միւատէրրիս պուլունուսլ, խթէյէն մաթպաատըզտան խապէր ալասլիր։

ԿՐԱՃԻԷԼԱ

ՄՕՆՍԻՒ ՏԸԼԱՄԱՐԹԻՆ

Նամ Ֆրանսըզ Շայիրին թէէլիֆկէրասկլէրլիտէն օլան չու լաթիֆ բիսալէ, լիսանը Թիւրքիյէ թէրճիւմէ օլունարադ էրմէնի հրուֆաթը իլէ թապ օլունմուշ տուր։

Սաթըլըր Ասիթանէտէ Մարդարեան, Գավաֆեան, Պօյաճեան վէ Մատթէոսեան քիթապսանէլէրինտէ, Պէյօղլունտա, Մ. Սիւմէպի, Մ. Վիքի քիթապլէրինտէ ֆիյեարըմ Մէճիտ։

ԱԶԴ

Հայկական գրական հորիզոնին մօտ ժամանակներս դեռավոզփող ասող մ'իյնալով՝ Պէշիքթաշլեանի արժանաւոր յաջորդ՝ Պետրոս Դուրեանի մահը գուժեց բանասիրաց՝ որք նորա ապագային վրայ մեծամեծ յոյսեր ածելով հանդերձ՝ ոչ սակաւ զմայլեցան վայրիկ մի իւր երկնաձիր հանճարին վրայ։ Աւա՜ղ որ կարճատեւ եղաւ նորատի բանաստեղծին կեանքը՝ զոր 'ի տղայ տիոց Աղգին նուիրած ըլլալով՝ իւր չքնաղ հոգին կը վառէր, Հայկական թատրոնը նոր հեղինակութիւններով զարգացնելու եռանդեամբ, որոց ճաշակն արդէն վայելած են մեր ազգային բանասէրք։

Պ. Դուրեան իւր հոգւոյն վսեմ ձիրքերէն քաղած երկասիրութեան ընտիր հատուածներ ժառանգ թողած է մեզ այսօր. որք գրական հաղուագիւտ գանձեր ըլլալով՝ իրաւամբ արժանի են 'ի լոյս ընծայուելու։ Զայս տեսնելով Իւսկիւտարի Ընթերցասիրաց ընկերութիւնը կը փութայ այսօր բարեյիշատակ Հեղինակին գործերը հրատարակելու եւ հրատարակութեան արդեամբը նորա դամբանին վրայ շիրիմ մը կանգնելու կրկնակի նպատակաւ մասնաժողով մը կազմել՝ 14 անդամէ բաղկացեալ, որոց մէջ գանձապահ ընտրուած է Բեթրաք էֆէնտի Էմէրեան։

Իր գործոց մէկ մասը, որ 10 էն աւելի արձակ եւ ոտանաւոր, թատերական եւ քնարերգական հեղինակութիւններէ կը բաղկանայ, առ նուազն 500 երես ութածալ հատորոյ մէջ պիտի ամփոփի, որոյ հրատարակութիւնը լրանալէն յետոյ պիտի վաճառուի 1¼ արծաթ մէճիտի։

Մասնաժողովն սկսած է արդէն ձեռագիրներն հաւաքել եւ հրատարակութեան գործին ձեռնարկել, զոր փութացնելու համար բաժանորդագրութեան տոմսակներ հանած է 'ի գին մէկ արծաթ մէճիտ։

Կանխաւ բաժանորդ գրուիլ ուզողը պէտք է հետեւեալ տեղերը դիմէ եւ իւր բաժնետոմսն ստանայ, ուր Ընթերցասիրաց ընկերութեան կնքովը եւ մասնաժողովոյ գանձապահի ստորագրութեամբը վաւերացեալ է. Զաղմագճլար Գավաֆեան գրատունը. Մահմուտ բաշա Պօյաճի Մանուկ աղայի խանութը։

Իւսկիւտար 11 փետր. 1872.

Հրատարակիչ Մասնաժողովոյ
Ատենապետ
Գ. Ա. Զօպան

ԺԱԳ ԱԼԷՔԵԱՆ

ԱՄԷՐԻԳԱ ԷՃԶԱԹԱՆԷ Վ.Է ՏԷՐՕԶԻԹՕՍՈՒ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻ ՏԷՐՈՒՆԻՆՏԷ ՆԻՄԷՐՕ 16

Կէրէք մէղքիւր մաղաղատա սյրըճա պիր տէ եէնի էճզանանէ քիւչատ վէ թախսիսի իլէ թաղէլիյի վէ էհվէնլիյի ճէհէթլէ մուչթէրիլէրինի խօշնուտ իսէճէք սուրէթտէ հէր նէվի էճզալար սաթըլմադտա վէ կէրէք Կօսդատա 111 նիւմէրօյու էճզահանէտէ իսէ, կէրէք բէրէքէթէ, վէ կէրէք եէքիւն օլարադ, հէմ պահաճա էհվէն, վէ հէմ ասլա հիյլէսիզ օլմադ չարթը իլէ, աթիտէքի էճզալար ֆիրուխթ օլունմադտա սրը։

Զէլիկ չուրուպլարը էնայի թիւրլիւսիւ, քէզալիք չէլիք չարապլարը, պալըդ եաղլարը, չիգօլաթալար, իքսիրլէր, մատէն սուլարը, գընաղընա չարապլարը քեաֆիֆէսի չէլիք օլմադ գավլիյլէ. միտեյէ դուվլէթ վէրիճի Գազաս գահվէսի, ալա չիգօլաթալար, հէր նէվի պօրտս չարապլարը, մատէն սուլարը, վէ հիչ պիր հիյլէսի օլմայան պիրինճի պալըդ եաղլարը. քէզալիք գօգուլու էչեալար, գասըդ պաղլարը, գօրսէ, քէչի մէմէսի, թէնզէյէլէր, տիւրլիւ տիւրլիւ պաղլար, վէ հէր տիւրլիւ դարը վէ էրքէք խասթալըգլարը իչլն հէր նէվի էլաթլար, Ամէրիգան կէվրէյի հէր ճինատէն գէյէ իլէ վէ գութու իլէ պուլունտուղու վէ սայիր տիւքքեանլարտան էհվէն ֆիյաթ իլէ սաթըլըրը իլան օլունուր։

Քէզալիք էօքսիւրիւկ իչլն եէնի իհտաս օլունմուշ օլան չուրուպլարտան մատտա բէք չօգ բրօվալար իլէ ֆայտալը օլտուղու թաստիգ օլունմուշ, խալիս վէ թաղէ սաբանա չուրուպլարը պուլունուպ, կէրէք Ասիթանէտէ պուլունան էճզաճըլարա, վէ տաչրալարտա պուլունան էճզաճը վէ հէքիմլէրէ զայէթ էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլմադտա տրը։

Մէղքիւր քեաֆֆէյի ֆիրուխթ օլունան էճզալար վէ ալաթլար, կէրէք Լօնտրանէն էն մէչհուր ֆապրիգալարընտան Ծ. Դուրլինկ ֆապրիգասընտան, վէ կէրէք Պէրլինտէ, Միլանտա, Վիէննատա, Փարիսէ վէ Իթալեատա պուլունան մէչհուր ֆապրիգալարտան կէթիրիլմէքտէ տիր։

Եէնիճամի այարը. Ալթու.	Վաբոր. Նօ.	

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

1872 Մարտ 11 Ճումա էրթէսի կիւնիւնտէն իթիբարէն.

ԵԷՎՄԻՅԷ ՔԷՕԲՐԻՒՅԷ ԻՆԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ

ՐՈՒՄԷԼԻ Վ.Է ԱՆԱՏՕԼ ԳԸՅԸԼԱՐԸ ՊԻՐԼԻՔՏԷ

12	1	Եէնիմահալլէ. Պէօյիւ. Թարապ. Պէյդ Եէնի. Պօյաճ. Ր. Հիսար։
12 30	25	Եէնիմահալլէտէն Մէզար. Պէօյի. Թարապ. Եէնի. Միրկ. Հիս. Պէպէք Արնա. Ճումաալարը 12 ¾ տէ Սթէն։
1 15	18	Եէնիմահալլէ Պէօյիւ. Թարապ. Եէնիք. Սթէնեա Միրկ. Ր. Հիսար Պէպէ. Օրթա. Ճումալարտան մատա։
2 15	19	Ր. վէ Ա. Գավադ. Մէզար. Պէօյիւգ. Թարապ. Եէնիգ. Միրկ. Պօյաճ. Ր. Հիս. Պէպէ. Օրթա։
3 30	20	Եէնի. Մէզար. Պէօյիւ. Թարա. Եէնի. Սթէն. Միր. Ր. Հիս. Պէպէ. Արնա. Գուրուչ. Օրթ. Պէշիկ.
5	22	Պէյիւք. Թարապեա Եէնի. Սթէն. Միրկ. Պօյաճը. Ր. Հիս. Պէպէգ. Արնա. Օրթա. Պէշիկ.
6 45	6	Եէնիմա. Պէօյիւ. Թարա. Եէնիգ. Պէյգօղ Բաշապ. Միր. Գանլ. Ր. Հիսար Գանտ. Արնա. Պէյլէր Օրթա. Գուղ. Պէշիկ. Իսկ։
8 45	25	Եէնիմ. Մէզար. Պէօյիւ. Թարապ. Պէյգ. Եէնիգ. Միրկ. Ր. Հիս. Պէպէ. Արնա. Օրթա. Պէշիկ. Գապաթ։
9 45	23	Պէօյիւ. Թարապե. Եէնիգ. Պօյաճ. Ր. Հիսար Արնա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկ. Ճումաալարը Միրկ։

ԱՐՆԱՎՈՒԹՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

12 30	3	Արնա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկ։
1	23	Արնա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկթաշ Գապաթ։
1 45	11	Արնա. Գուրուչ. Օրթա. Պէշիկ.
2 30	3	» » » » Գապաթաշ։
3	23	» » » » »
3 30	11	Արնա. Պէյլէրպ. Գուղ. Պէշիկ.
4	1	» » Օրթա. » » Ճում. մատա։
5	19	Արնա. Պէյլէր. » Գուղկ. Իսկ. »
7 15	28	Արնա. Գուր. » Պէշիք. »
10	11	» Վանիք. Պէյլէր. Գուղկ։
10 45	20	» տօղրու Քէօբրիւյէ։

ԱՆԱՏՕ. ԹԱՐԻԳԻ

1	22	Պէյգ. Բաշա. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտ. Վանի. Զէնկ. Պէյլէր. Գուղկ։
1	6	Վանի Զէնկ. Պէյլէր. Գուղ. Գապա։
1 45	17	Պէօյիւ. Պէյգ. Բաշապ. Գանլ. Ա. Հիս. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլէր. Գուղկունճուգ ճումաա կիւնլէրի 2 տէ։
3 30	28	Պէօյի. Պէյգ. Բաշա. Գանլ. Ա. Հիս. Գանտ. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլէրպէյի Գուղ. Ճումաալարտան մատա։

ԵԵՎՄԻՅԷ ՔԷՕԲՐԻՒՅԷՆ ՊՕՂԱԶ ԻԶԻՆԷ ՐՈՒՄԷԼԻ Վ.Է ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԳԸՅԸԼԱՐԸ ՊԻՐԼԻՔՏԷ

2 30	6	Գապա. Իսկ. Պէշիկ. Գուղկ. Օրթա. Պէյլէր. Արնա. Գանտ. Ր. Հիս. Գանլ. Միր. Եէնի. Բաշապ. Պէյգ. Թարապ. Պէօյիւ. Եէնիմ։
3	22	Պէշիկ. Օրթա. Արնա. Պէպէք Ր. Հիս Միրկ Եէնի. Թարապ. Պէօյիւքաէրէ։
4 30	25	Պէշիկ. Օրթա. Գուրու. Արնա. Ր. Հիս. Պօյաճ. Եէնի. Պէյգ. Թարապ. Պէօյիւ Մէզար. Եէնի։
6	19	Իսկ. Պէշիկ. Գուղկ. Օրթա. Պէյլէր. Զէնկէլ. Վանի. Արնա.
8	23	Պէշիկ. Օրթա. Արնա. Ր. Հիս. Միր. Եէնի. Թարապ. Պէօյիւ.
10	18	Պէպ. Ր. Հիս. Միր. Եէնի. Թարա. Պէօյի. Մէզար. Եէնի. Ր. Ա. Գավա.
10 15	1	Պէշիկ. Հիս. Պօյաճը. Եէնի. Պէյգ. Թարա. Պէօյիւ. Եէնիմա։
10 45	19	Օրթա. Պէպ. Ր. Հիս. Միրկ. Սթէնե. Եէնիգ. Թարապ. Պէօյի. Ճիւմա կիւնլէրի Պէշիկ. Արնա։
11	28	Պէշիք. Օրթ. Արնա. Պօյաճ. Եէնիք. Պէօյիւ. Ճումաալարտան մատա։
11 10	25	Թարա. Պէօյի. Մէզար. Եէնիմ. Ճումաալարտան մատա։
11 20	20	Գուրուչ. Պէպէ. Ր. Հիս. Միրկ. Եէնիգ. Ճիւմաալարը Թարապ. Պէօյի. սաաթ 11 ի 10 կէչէրէք քէօրրիւսէն։

ԱՐՆԱՎՈՒԹՔԷՕՑ ԹԱՐԻԳԻ

1 45	3	Պէշիկ. Օրթա. Արնա։
2 15	23	Պէշիկ. Գուրուչ. Արնա։
3	11	Արնա. տօղրու։
3 15	1	Գասպա. Պէշիք. Օրթա. Արնա. Ճում. մատա։
9 15	11	Գասպա. Պէշիկ. Օրթա. Գուրու. Արնա. Վանի։
10	20	Պէշիկ. Օրթա. Գուրուչ. Արնա։
11 20	11	Գապաթ. Պէշիկ. Օրթա. Արնա.
11 45	6	Պէշիկ. Գուղկ. Գուրուչ.
11 45	23	Օրթա. Արնա.

ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

4	19	Գապաթ. Պէշիկ. Իսկ. Գուղ. Պէյլէր. Զէնկ. Արնա. Ճումֆ. 4 1/4 տէ։
9 45	3	Գուղ. Պէյլէր. Զէնկէլ. Վանիք. անատէն տօղրու քէօրրիւյէ ճումաալարտան մատա։
10 30	17	Գուղ. Պէյլէր. Զէնկէլ. Վանի. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլ. Բաշապ. Պէյգօղ Պէօյիւ. Ճումաա կիւնլէրի 10 տա չրգաճագ։
11	22	Գուղկ. Պէյլէր. Զէկէլ. Վանի. Ա. Հիս. Գանլ. Բաշապ. Պէյգ։
11 30	3	Գասպաթ. Գուղկ. Պէյլէր. Զէնկէլ. Վանի։

Ճումաա կիւնլէրի սաաթ 4 տէ քէօրրիւտէն պիր վաբոր գալգըպ Իւսկիւտարտան Պէյդօղա դասար պիլ ճիւմլէ իսկէլէրէ օղրայըպ Պէյդօղա կիտէճէք տիր, ախշամ սաաթ 8 ¼ տէ Պէյդօղտան մէղքիւր իսկէլէլէրէ օղրայարագ ավաէթ իտէճէք տիր։

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ԴԱԶԷԹԱ
ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՍԱՄՈՒԷԼ Դ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ
ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ ԽԱՆ ԹԻՒ 2